

REZUMATUL 2. **Programe de educație
parentală pentru reducerea
violenței împotriva copiilor
și femeilor:**
Cum arată programele
transformatoare de gen.

Mulțumiri

Acest rezumat a fost redactat de Kate Doyle împreună cu Alessandra Guedes (UNICEF), Christine Kolbe-Stuart (UNICEF), Clara Alemann (Equipundo), Lina Digolo (Prevention Collaborative), Lori Heise (Prevention Collaborative) și Ruti Levtoy (Prevention Collaborative).

Următoarele persoane au revizuit sau au oferit contribuții: Gary Barker și Giovanna Lauro de la Equipundo; Chemba Raghavan, Emma Ferguson, Felicity Brown, Floriza Gennari și Marcy Levy de la UNICEF; Beatrice Ogutu și Moureen Ochieng de la ICS-SP Africa; Kathy Durand, Dominique Maidment, Ritha Nyiritunga, Rubina Singh și Oluwatobiloba Ayodele de la Prevention Collaborative; și Katy Chadwick (consultantă independentă). Editarea stilistică a fost realizată de Jill Merriman, iar designul a fost realizat de Blossom.

Elaborarea acestui rezumat a fost finanțată de Fundația Oak printr-un grant acordat organizației „Prevention Collaborative”.

Citarea sugerată

UNICEF Innocenti - Biroul Mondial de Cercetare și Previziune, Prevention Collaborative și Equipundo, Programe de educație parentală pentru reducerea violenței împotriva copiilor și femeilor. Cum arată programele transformatoare de gen. REZUMAT 2, UNICEF Innocenti, Florența, 2023.

Publicat de

UNICEF Innocenti - Biroul Mondial de Cercetare și Previziune

Via degli Alfani 58

50121, Florența, Italia

Tel.: (+39) 055 20 330

Email: innocenti@unicef.org

Rețele sociale: @UNICEFInnocenti pe Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter și YouTube

În parteneriat cu

Prevention Collaborative

E-mail: support@prevention-collaborative.org

Social media: [X \(Twitter\)](#), [Facebook](#) și [LinkedIn](#)

www.prevention-collaborative.org

Equipundo: Centrul pentru Masculinități și Justiție Socială

1367 Connecticut Avenue NW, Ste 210

Washington, DC 20036

Social media: [X \(Twitter\)](#), [Facebook](#), [Instagram](#) și [LinkedIn](#)

www.equipundo.org

Introducere

© UNICEF

Programele de sprijin pentru părinți și îngrijitori se află într-o poziție unică pentru a reduce violența în familie — în special, violența împotriva copiilor și împotriva mamelor. Ambele tipuri de violență au consecințe pe termen lung asupra sănătății fizice și sănătății mintale, dezvoltării și bunăstării copiilor. Ele împărtășesc, de asemenea, factori de risc și norme sociale comune, înrădăcinate în inegalitatea de gen, ceea ce permite identificarea unor soluții comune. Totuși, foarte puține programe de educație parentală urmăresc în mod explicit să reducă atât violența împotriva copiilor, cât și violența împotriva femeilor, deși dovezile emergente arată că programele pot reduce ambele forme de violență simultan. Programele eficiente adoptă adesea o abordare transformatoare de gen, lucrând cu femei și bărbați pentru a contesta normele de gen și dinamicile de putere inegale, precum și pentru a construi relații și abilități parentale care sprijină dinamici familiale mai echitabile, grijulii și nonviolente.^{1,2}

Acest rezumat explorează, pe baza dovezilor, cum arată în practică programele de educație parentală transformatoare de gen pentru reducerea violenței în familie. Se detaliază principiile comune, caracteristicile de implementare și conținutul acestora, precum și modul în care se lucrează cu părinții pentru a contesta normele de gen și dinamicile de putere inegale, a reduce violența și a promova medii de îngrijire protectoare pentru copii. Este conceput pentru a oferi practicienilor din domeniu informații bazate pe dovezi, care să sprijine adaptarea și consolidarea programelor de educație parentală existente pentru a lucra la intersecționalitatea dintre violența împotriva copiilor și violența împotriva femeilor. Acesta este al doilea rezumat dintr-o serie concepută să sprijine practicienii în integrarea prevenirii violenței împotriva copiilor și violenței împotriva femeilor, precum și promovarea egalității de gen, în programele de educație parentală existente.

Caseta 1. Subiectul principal al acestei serii: Programe de educație parentală pentru reducerea violenței împotriva copiilor și femeilor

Deși pentru a reduce expunerea copiilor la violența în familie este necesar să se lucreze cu persoane și familii, comunități, servicii și sisteme pentru a schimba atitudini, comportamente și norme, această serie evidențiază în mod intenționat programele de educație parentală. În multe comunități, programele de educație parentală ajung deja la părinți și îngrijitori. Dovezile sugerează că aceste programe pot fi consolidate pentru a reduce atât violența împotriva copiilor, cât și violența împotriva femeilor, precum și pentru a promova egalitatea de gen, pe lângă îmbunătățirea practicilor parentale și a rezultatelor pentru copii.

Seria de rezumate se concentrează pe:

- Cele mai frecvente forme de violență împotriva copiilor (VÎC) și violență împotriva femeilor (VÎF): disciplinare violentă din partea părinților și violență din partea partenerului intim (VPI), respectiv. Aceste tipuri de violență apar adesea simultan în familii și există dovezi care sugerează că programele de educație parentală pot reduce incidența acestora.
- Programe de educație parentală pentru părinții copiilor de vârstă fragedă, având în vedere beneficiile intervenției timpurii și disponibilitatea mai mare a dovezilor din aceste programe în ceea ce privește reducerea VÎC și VPI. Totuși, unele informații sunt aplicabile programelor pentru părinții copiilor mai mari și ai adolescenților.
- Părinții aflați în relații heterosexuale, întrucât dinamica de relație inegală de gen dintre femei și bărbați reprezintă un factor de risc pentru violența din partea partenerului intim, iar bărbații sunt principalii agresori. Deși violența în relațiile neheterosexuale — determinată, de asemenea, de dinamica de putere și control — nu face obiectul acestei serii, toți părinții și îngrijitorii, indiferent de sex, identitate de gen sau orientare sexuală, pot beneficia de programe de educație parentală concepute pentru a preveni violența și a promova medii de îngrijire protectoare pentru copii.

Folosim termenii „părinți” și „îngrijitori” în mod interschimbabil pentru a ne referi la persoane cu un rol primar în îngrijirea copiilor, fie că sunt părinți biologici, adoptivi sau de plasament, bunici, alte rude sau tutori.

Ce sunt programele de educație parentală transformatoare de gen pentru reducerea violenței în familie?

Programele de educație parentală transformatoare de gen își propun în mod intenționat să abordeze cauzele profunde ale inegalităților bazate pe gen și să conteste sau să transforme rolurile de gen, normele de gen și dezechilibrele de putere dăunătoare dintre femei și bărbați, fete și băieți.³ Astfel de programe recunosc că aceste norme dăunătoare și dezechilibre de putere pot submina capacitatea părinților de a oferi îngrijire protectoare, pot restricționa oportunitățile copiilor și pot reprezenta factori de risc pentru VÎC și VÎF. Acestea colaborează atât cu părinți, cât și cu îngrijitori, femei și bărbați, pentru a promova relații grijulii, echitabile și interacțiuni nonviolente pentru întreaga familie.

Programele de educație parentală transformatoare de gen urmăresc să transforme atitudinile și comportamentele părinților legate de gen pentru a îmbunătăți relațiile de cuplu și a schimba modul în care părinții își cresc copiii. Pentru a face acest lucru, aceste programe promovează reflecția critică și discuțiile despre atitudinile, normele și dinamica inegală a puterii între genuri și îi sprijină pe părinți în identificarea beneficiilor unor moduri de a fi mai echitabile. Acestea dezvoltă sau consolidează abilitățile de relaționare și de creștere a copiilor pentru a îmbunătăți calitatea relațiilor dintre părinți și dintre părinți și copii (de exemplu, comunicarea, autoreglarea emoțională, rezolvarea conflictelor, gestionarea stresului și disciplina nonviolentă).

Alături de îmbunătățirea practicilor parentale, programele au adesea ca obiectiv multiple schimbări care pot aduce beneficii sănătății fizice și mintale, dezvoltării și bunăstării copiilor, cum ar fi:

- Relații părinte-copil și de cuplu bazate pe grijă, sprijin și nonviolență
- Relații echitabile în care partenerii împart responsabilitatea pentru îngrijirea copiilor și puterea de a lua decizii cu privire la relația lor, la gospodăria lor și la viața copiilor lor
- Capacitatea părinților/îngrijitorilor de a crește copiii cu aceeași grijă și aceleași oportunități de joacă, învățare și educație, fără stereotipuri de gen

Programele de educație parentală transformatoare de gen au demonstrat dovezi promițătoare în reducerea atât a VÎC, cât și a VÎF, obținând în același timp o serie de alte rezultate care influențează sănătatea fizică și sănătatea mintală și bunăstarea copiilor și a părinților acestora.¹ Deși dovezile sunt din ce în ce mai numeroase, ele rămân limitate la câteva programe implementate în câteva contexte. Totuși, astfel de programe oferă lecții importante pentru adaptarea sau consolidarea programelor de educație parentală existente pentru a aborda violența și a promova egalitatea de gen într-un mod mai holistic. Programele de educație parentală transformatoare de gen diferă în multe privințe, dar adesea împărtășesc elemente, inclusiv principii-cheie, caracteristici de implementare și conținut de bază, care sunt analizate în cele ce urmează.

Principiile comune ale programelor

Programele de educație parentală transformatoare de gen, care au redus violența, diferă în ceea ce privește obiectivele și scopurile urmărite, sunt concepute pentru contexte sociale și culturale diferite și se adresează părinților cu copii de vârste diferite. În pofida acestor diferențe, programele sunt adesea ghidate de principii comune. Acestea:

- Se bazează pe egalitatea de gen și drepturile femeilor. Programele urmăresc să promoveze egalitatea de gen ca obiectiv și ca modalitate de a preveni violența și/sau de a atinge alte rezultate pozitive — cum ar fi îmbunătățirea calității relației, luarea deciziilor în comun sau îmbunătățirea sănătății materne și reproductive. Acestea recunosc și consolidează normele pozitive care sprijină egalitatea și se bazează pe respectarea drepturilor, capacității de acțiune și autonomiei femeilor și fetelor.⁴ Programele promovează relații și dinamici de putere mai echitabile între bărbați și femei și între părinți și copii, precum și șanse egale pentru fete și băieți — și, în general, urmăresc să măsoare schimbările în aceste rezultate. Atunci când se dorește implicarea bărbaților în calitate de părinți și îngrijitori, programele iau în considerare preferințele și preocupările femeilor cu privire la o mai mare participare a bărbaților în viața copiilor lor.⁵
- Implică explicit bărbații ca părinți și îngrijitori echitabili. Copiii beneficiază de tați și îngrijitori bărbați implicați, iar bărbații își doresc adesea să învețe cum să fie părinți mai buni.⁵⁻⁷ Colaborarea cu bărbații este, de asemenea, esențială pentru prevenirea violenței, deoarece bărbații sunt principalii agresori în cazurile de VPI^{8,10}, iar dinamica relațiilor inegale reprezintă factori de risc pentru VÎC și VÎF. Prin urmare, programele își concep mesajele, conținutul și strategiile de recrutare astfel încât să fie atractive atât pentru bărbați, cât și pentru femei și să reflecte informațiile și abilitățile pe care ambii le doresc ca părinți. Ele abordează bărbații într-un mod pozitiv, recunoscând că majoritatea bărbaților sunt dornici să învețe cum să aibă cea mai bună grijă de copiii lor, dar se pot simți inconfortabili sau nebineveniți în programele de educație parentală existente.⁶ Cu toate acestea, simpla includere a bărbaților în programe nu este suficientă pentru a obține relații mai echitabile și mai respectuoase. Bărbații trebuie încurajați să reflecteze asupra propriilor atitudini și practici legate de gen și să le pună la îndoială, iar pentru a sprijini aceste schimbări, trebuie depuse eforturi și pentru a schimba lumea din jurul lor.^{5,6,11}
- Implicarea comunităților în elaborarea sau adaptarea programelor. Părinții și îngrijitorii (femei și bărbați), copiii și părțile interesate-cheie sunt implicați activ sau conduc elaborarea programului încă de la început.^{12,13} Programele consultă părinții și copiii prin cercetări formative și testează sau pilotează programele împreună cu ei, pentru a se asigura că programul rezonază și este adaptat nevoilor, dorințelor și experiențelor lor. Implicarea timpurie a comunităților permite, de asemenea, o acceptare semnificativă din partea comunității și evită ca programul să fie perceput ca fiind impus din exterior. Acest lucru poate contribui la prevenirea reacțiilor negative, în special atunci când se abordează și se contestă subiecte precum violența sau normele sociale sau de gen dăunătoare. Implicarea comunităților și a altor actori-cheie, cum ar fi autoritățile publice locale sau factorii de decizie, în conceperea sau adaptarea programului poate, de asemenea, promova durabilitatea și poate sprijini amplificarea programului.

- **Aplică o abordare centrată pe punctele forte și îi întâmpină pe părinți acolo unde se află.** (Majoritatea) părinților își doresc ce e mai bine pentru copiii lor și fac tot ce pot, adesea în ciuda circumstanțelor dificile. Toți părinții pot beneficia de programele de educație parentală, indiferent dacă recurg la violență sau nu, iar mulți părinți își doresc sprijin suplimentar și oportunități de a-și dezvolta abilitățile parentale.¹³ Programele nu le spun părinților că eșuează sau că trebuie să se schimbe. În schimb, ele se concentrează pe consolidarea abilităților părinților și recunosc importanța susținerii sănătății mintale și bunăstării părinților și îngrijitorilor.¹³ Deși reducerea violenței este un rezultat explicit, programele nu sunt promovate ca atare către participanți. Mai degrabă, programele evidențiază beneficiile pe care participarea le poate aduce — pentru copii, părinți și familii. Mesajele de recrutare reușite subliniază adesea modul în care un program ajută la obținerea unor relații mai puternice părinte-copil și de cuplu; la crearea unor familii mai fericite și mai armonioase; sau la sprijinirea sănătății și bunăstării copiilor. Mesajele pozitive sunt deosebit de utile pentru recrutarea bărbaților, care pot percepe programele de educație parentală ca fiind doar pentru mame sau se pot simți judecați ori amenințați dacă un program pare să se concentreze pe violență.
- **Promovează siguranța și drepturile femeilor și copiilor.** Colaborarea cu părinții pentru a reduce violența și a combate normele de gen înrădăcinate poate prezenta riscuri pentru copii și femei.^{5,13} Programele evaluează și apoi atenuează riscurile potențiale prin elaborarea unor politici și protocoale adecvate de protecție, monitorizarea atentă a implementării și referirea celor în nevoie către servicii de sprijin și răspuns.^{8,13} Acolo unde există legi privind raportarea obligatorie a VÎC (inclusiv expunerea la VPI), programele evaluează cum să o facă în siguranță și în interesul superior al copiilor și al femeilor.^{8,13} Programele monitorizează, de asemenea, potențialele consecințe neintenționate ale promovării participării mai mari a bărbaților în viața copiilor lor. Dacă nu sunt implementate bine, programele pot, fără intenție, să întărească stereotipurile de gen sau dezechilibrele de putere — de exemplu, sporind influența și controlul bărbaților asupra deciziilor care afectează viețile femeilor și fetelor.⁵ Prin urmare, programele promovează adesea accesul femeilor la resurse și controlul asupra acestora, precum și participarea la luarea deciziilor în cadrul gospodăriei și evaluează impactul asupra capacității de acțiune și autonomiei femeilor.
- **Recunosc că prevenirea violenței necesită acțiuni la toate nivelurile modelului socio-ecologic,** chiar dacă multe programe de educație parentală acționează doar la nivel individual și familial pentru a schimba atitudinile și comportamentele participanților.^{8,10} Totuși, unele programe acționează la multiple niveluri, inclusiv prin campanii de schimbare socială și comportamentală (de exemplu, radio, teatru, postere și/sau evenimente comunitare) la nivelul comunității, pentru a schimba normele de gen și normele sociale dăunătoare care perpetuează violența. Aceste campanii promovează adesea relații pline de grijă, nonviolente și o dinamică familială mai echitabilă, inclusiv participarea bărbaților la îngrijirea copiilor și la munca de îngrijire neremunerată în sens mai amplu. Unele programe lucrează în cadrul instituțiilor pentru a instrui prestatorii de servicii, precum cei din domeniul sănătății, asistenței sociale sau educației în copilăria timpurie, pentru a implica bărbații și/sau a susține parentalitatea transformatoare de gen. Unele programe pledează pentru legislație și politici favorabile, de exemplu pentru a pune capăt pedepsei corporale, a stabili planuri naționale de acțiune privind VÎF sau a oferi concediu parental plătit.^{8,10} Nu este necesar ca fiecare program să acționeze la toate aceste niveluri; de fapt, puține sunt bine poziționate să o facă. Totuși, este important să se recunoască necesitatea de a acționa la toate nivelurile ecosistemului și de a construi parteneriate și strategii în consecință.

Caracteristici și trăsături comune de implementare

Programele de educație parentală transformatoare de gen ajung cel mai des la părinți prin întâlniri în grupuri mici și, de asemenea, prin sesiuni de mentorat, vizite la domiciliu sau o combinație a acestora.^{8,13,14} Indiferent de modul în care ajung la părinți, programele au adesea următoarele caracteristici de implementare. Acestea:

- **Folosesc curriculumuri structurate.** Programele includ, în general, cel puțin 10 sesiuni — dar adesea mai multe — care se desfășoară în mod regulat (de exemplu, săptămânal sau bilunar).^{13,14} Acestea se bazează pe teorii ale schimbării care privesc adoptarea de noi atitudini și comportamente ca pe un proces ce este sprijinit cel mai bine atunci când participanții au timp între sesiuni să reflecteze, să interiorizeze și să exerseze noile comportamente învățate. Programele le oferă facilitatorilor manuale clare, bine organizate, care prezintă conținutul programului în mod secvențial (de exemplu, activități, mesaje-cheie, întrebări pentru discuții de grup, teme pentru acasă) și includ sfaturi pentru a ajuta facilitatorii să se pregătească pentru sesiuni sau să abordeze provocări frecvente.
- **Instruiesc semenii sau prestatorii de servicii comunitare în calitate de facilitatori.** Facilitatorii pot fi femei sau bărbați, părinți, lucrători comunitari din domeniul sănătății, prestatori de servicii sociale sau personal al organizațiilor comunitare sau neguvernamentale, familiarizați cu comunitatea.^{13,14} Facilitatori bărbați (alături de facilitatoare) sunt adesea incluși pentru a atrage bărbații, care se pot simți mai confortabil sau se pot identifica mai ușor cu un facilitator bărbat.⁵ Formarea are o durată adecvată (adesea de cel puțin 10 zile) și oferă facilitatorilor posibilitatea de a-și examina propriile convingeri despre roluri și norme de gen, ajutându-i să conducă sesiuni transformatoare de gen cu părinții.^{13,14} Facilitatorii sunt, de asemenea, instruiți cu privire la serviciile și căile de referire, inclusiv legile privind raportarea obligatorie, acolo unde este cazul. Formarea de perfecționare și supervizarea de sprijin sunt adesea asigurate prin întâlniri regulate, sesiuni de mentorat și feedback constructiv.
- **Sunt adesea concepute pentru părinții din populația generală.** Multe programe care au dovezi de reducere a VÎC și VÎF nu selectează explicit sau nu recrotează familii despre care se știe că se confruntă cu violență. Totuși, multe sunt prevăzute pentru familii dezavantajate sau vulnerabile (de exemplu, care trăiesc în sărăcie, în mediul rural) cu copii mici care pot fi cu risc crescut, și sunt implementate în contexte cu o prevalență mare a VÎC și VÎF.^{13,14} Sunt utilizate diferite puncte de intrare pentru a atrage părinți, în funcție de populație și vârsta copiilor, inclusiv prin referire sau recrutare de către lideri locali, personal din servicii de sănătate sau sociale sau personal din centre de îngrijire a copiilor sau de dezvoltare timpurie a copiilor. Unele programe sunt implementate în cadrul sau în parteneriat cu actori din sectorul sănătății, asistenței sociale sau educației în copilăria timpurie.¹³

- **De obicei includ o combinație de sesiuni separate pe sexe și sesiuni mixte.** Bărbații și femeile pot să nu se simtă confortabil să vorbească deschis în fața celorlalți, în funcție de context sau de subiectul discutat.⁵ De asemenea, poate fi dificil să se adreseze simultan bărbaților și femeilor, în special părinților. Prin urmare, programele includ adesea sesiuni separate pentru bărbați și femei (sau creează spații separate în cadrul unei sesiuni pentru a permite discuții private), care sunt completate de sesiuni pentru cupluri. Acestea din urmă urmăresc să încurajeze comunicarea în cuplu, să creeze aspirații comune pentru creșterea copiilor și să consolideze abilitățile de relaționare. De asemenea, ele creează un spațiu în care cuplurile pot discuta despre o mai mare implicare a bărbaților în îngrijirea copiilor și în munca de îngrijire neremunerată în sens mai amplu, deoarece, în caz contrar, partenerele bărbaților ar putea să nu înțeleagă, să se opună sau să se simtă amenințate de astfel de schimbări. Responsabilii cu implementarea programului evaluează riscurile și beneficiile sesiunilor separate și mixte în funcție de tema sau subiectul unei sesiuni, contextul social și cultural, fezabilitatea de a participa împreună și nivelul de confort și preferințele femeilor și bărbaților (evaluate de obicei prin cercetări formative cu potențiali participanți la program).
- **Folosesc abordări participative pentru a încuraja reflecția și învățarea.** Programele urmăresc să îi motiveze pe părinți să se schimbe, nu să le spună să o facă. Ele se străduiesc să creeze medii sigure și de sprijin în care participanții se simt confortabil să discute, să învețe, să interiorizeze și să exerseze comportamente noi. Acestea evită abordările de învățare de sus în jos sau ierarhice (de exemplu, predarea prin prelegere) și pun accent pe încredere și confidențialitate. Facilitatorii, mentorii și vizitatorii la domiciliu subliniază egalitatea dintre ei și participanți, văzându-și rolurile ca fiind de a asculta și a sprijini părinții, nu de a-i învăța sau mustra. Metode participative și interactive — cum ar fi discuțiile de grup, schimbul de experiențe și activitățile (de exemplu, jocuri de rol, jocuri, povești) — sunt utilizate pentru a stimula reflecția critică, discuția și formarea de abilități.^{9,13,14} Sesiunile sunt desfășurate cu grupuri mici (10 până la 20 de participanți) care permit interacțiunea și participarea.

Caseta 2. Implicarea taților în programe de educație parentală

Programele de educație parentală se confruntă adesea cu provocări în recrutarea taților și a îngrijitorilor de sex masculin. Concentrarea explicită asupra taților și a paternității este una dintre strategiile adoptate de programe pentru a recruta și a menține participarea taților. Aceste programe recrutează adesea prin tatăl sau îngrijitorul masculin și includ sesiuni doar pentru bărbați alături de sesiuni pentru cupluri. O astfel de focalizare pe tați poate fi o abordare inovatoare pentru a valorifica dorințele și motivațiile proprii ale bărbaților pentru schimbare — dar nu este singura modalitate de a implica în mod eficient bărbații. Alte programe recrutează cu succes bărbați punând accentul pe cupluri și/sau valorificând aspirațiile bărbaților pentru sănătatea sau bunăstarea copiilor lor.

Indiferent de modul în care îi recrutează, programele care reușesc să implice tații creează spații primitoare în care bărbații se pot întâlni și pot învăța unii de la alții și includ în curriculumul lor conținut specific pentru tați. Acestea recunosc că bărbații au rareori oportunități de a vorbi cu alți bărbați despre aspirațiile, bucuriile, temerile și provocările lor ca tați și că sunt dornici să o facă. Programele pun accentul pe capacitatea bărbaților de a îngriji și de a crea legături; recunosc că mulți bărbați sunt deja implicați într-un mod pozitiv și grijuliu; și îi sprijină pe bărbați în construirea de relații și abilități parentale pozitive. Ele contestă noțiunile rigide despre paternitate, cum ar fi ideea că singurul rol al unui tată este să asigure financiar copiii, recunoscând totodată presiunea și stresul cu care se confruntă mulți bărbați încercând să corespundă acestor așteptări societale.

Programele abordează bărbații cu compasiune și responsabilitate. Ele recunosc că, deși nu toți bărbații recurg la violență, normele de gen, experiențele de violență din copilărie și impunitatea îi determină pe unii bărbați să manifeste comportamente violente. Ele îi îndeamnă pe bărbații care nu folosesc violența să vorbească deschis și să condamne comportamentele violente ale altor bărbați.

Pentru mai multe informații despre colaborarea cu tații, consultați secțiunea „Resurse recomandate” de la sfârșitul rezumatului.

Conținutul comun al programului

Programele de educație parentală transformatoare de gen pentru reducerea violenței diferă în ceea ce privește punctele de intrare, populațiile vizate și obiectivele specifice — iar conținutul lor reflectă acest lucru. Totuși, programele includ de obicei teme de bază similare în curriculumurile lor, fie în sesiuni specifice, fie în activități integrate pe parcursul unui curriculum. Deși nu fiecare program include toate cele de mai jos, programele includ frecvent activități concepute pentru a:

- **Promova reflecția asupra normelor de gen și a dezechilibrelor de putere.** ^{8,9,13,14} Sunt utilizate activități participative și discuții de grup pentru a ilustra cum normele de gen și dezechilibrele de putere influențează interacțiunile zilnice în familie. Participanții identifică modul în care normele despre rolurile de gen ale bărbaților și ale femeilor le influențează comportamentele și așteptările ca părinți — față de ei înșiși, față de partenerii lor și față de copii. Programele îi încurajează adesea pe participanți să înțeleagă puterea — ce este, cine o deține și cum este folosită (sau abuzată) în familie. Participanții sunt sprijiniți să reflecteze asupra dezavantajelor sau costurilor respectării unor norme de gen inechitabile și sunt ajutați să își imagineze beneficiile unor relații mai respectuoase, grijulii și echitabile pentru copiii lor, pentru ei înșiși și pentru familiile lor. Deși toate programele de educație parentală transformatoare de gen fac acest lucru, ele s-ar putea să nu se prezinte public astfel sau să nu folosească termenul *gen*, în special în contexte în care există o reacție ostilă față de eforturile de promovare a egalității de gen.
- **Crește gradul de conștientizare privind violența și consecințele ei.** Se creează spații sigure în care participanții se simt în largul lor să discute despre cum se manifestă violența în viețile și comunitățile lor, precum și despre consecințele ei pentru copii, femei și familii. ^{9,14} Sunt utilizate exerciții de reflecție ghidată, povestiri scurte și discuții de grup, iar participanții pot alege — dar nu sunt obligați — să își dezvăluie experiențe personale de violență. Programele îi sprijină pe părinți să înțeleagă cum normele sociale și de gen justifică și perpetuează violența. Ele evidențiază și cum violența în copilărie poate duce la violență mai târziu în viață, cultivă empatia față de cei care trăiesc violență și îi încurajează pe participanți să se angajeze să nu recurgă la violență sau să o întrerupă atunci când o observă. Unele programe abordează legislație și politici locale legate de violență, drepturile copilului sau egalitatea de gen (de exemplu, legile privind moștenirea) pentru a crește gradul de conștientizare sau a clarifica concepțiile greșite.
- **Dezvolta abilitățile de relaționare în cuplu.** Se folosesc exerciții practice (de exemplu, joc de rol, jocuri, povești) pentru a dezvolta abilități relaționale, precum comunicarea, ascultarea activă, empatia și rezolvarea conflictelor. ^{8,9,13,14} Programele creează spații sigure în care participanții pot exersa aceste comportamente noi și pot reflecta asupra beneficiilor adoptării lor. Comunicarea în cuplu este o abilitate esențială pentru prevenirea violenței, promovată atât în sesiuni, cât și prin teme pentru acasă, inclusiv prin încurajarea partenerilor să discute despre deciziile gospodărești și despre aspirațiile lor pentru copii și familie. Pentru multe cupluri, poate fi prima dată când abordează anumite subiecte sau când ascultă experiențele ori îngrijorările partenerului/parteneriei.

Cuplurile sunt, de asemenea, încurajate să discute despre așteptările și preocupările lor, pe măsură ce bărbații își asumă mai multe sarcini legate de îngrijirea copiilor și de munca de îngrijire neremunerată, pentru a se asigura că partenerele lor sunt conștiente de aceste schimbări și le sprijină. Programele subliniază modul în care aceste abilități relaționale – de exemplu, împărțirea responsabilităților și a deciziilor, ascultarea și sprijinirea reciprocă – pot permite părinților să colaboreze pentru a atinge obiective comune pentru copiii și familia lor.

- **Consolidarea abilităților de îngrijire și de parentalitate pozitivă.** Părinții învață de ce au nevoie copiii pentru a se dezvolta și își dezvoltă abilități de parentalitate adaptate vârstei copilului. Programele subliniază importanța apropierei emoționale și a îngrijirii receptive și îi sprijină pe părinți să îmbunătățească comunicarea și relațiile părinte-copil.^{8,9,13,14} Acestea îi ajută pe părinți să aibă așteptări realiste față de comportamentul copiilor în diferite etape ale dezvoltării lor și să învețe tehnici de parentalitate pozitivă pentru gestionarea comportamentului copiilor, inclusiv cum să comunice cu copiii lor și să le ofere feedback pozitiv și laude.^{8,13} Programele construiesc relații de sprijin în cuplu și între egali pentru a-i ajuta pe părinți să adopte aceste practici noi. Pentru tații copiilor mici, unele programe includ oportunități pentru ca bărbații să învețe și să exerseze abilități de îngrijire a copiilor pe care, adesea, nu le învață în copilărie (de exemplu, hrănirea, îmbăierea și schimbarea copilului). Creșterea confortului și a încrederii bărbaților în aceste abilități poate facilita împărțirea sarcinilor de îngrijire a copiilor cu partenerele lor.
- **Dezvoltarea abilităților părinților (și ale copiilor) de a-și gestiona emoțiile.** Programele îi sprijină pe părinți să înțeleagă și să dezvolte abilități de gestionare a emoțiilor intense în interacțiunile cu partenerii și copiii.^{8,9,13,14} Participanții sunt sprijiniți să înțeleagă că incapacitatea de a-și gestiona furia sau frustrarea poate crește riscul de a folosi violența împotriva unui copil sau a partenerului/partenerii. Activitățile le permit participanților să învețe și să exerseze abilități pentru a rămâne calmi, a-și gestiona emoțiile sau a detensiona situațiile — cum ar fi exerciții de respirație, o pauză sau îndepărtarea dintr-o situație. Uneori participanții sunt încurajați să identifice potențiali declanșatori ai pierderii controlului emoțional, pentru a fi pregătiți să aplice aceste abilități în practică. Programele lucrează, de asemenea, la reducerea stresului părinților prin consolidarea comunicării și a relațiilor de cuplu și îi pot referi, pe cei care au nevoie, către servicii comunitare de sănătate mintală (acolo unde sunt disponibile). Unele programe îi învață pe părinți cum să-și sprijine copiii în învățarea abilităților de reglare emoțională adecvate vârstei.⁸
- **Promovarea unor dinamici familiale mai echitabile.** Programele promovează participarea egală a bărbaților la îngrijirea copiilor și la sarcinile gospodărești prin activități participative, discuții și exerciții practice.^{5,6,8,14} Programele îi sprijină pe participanți să reflecteze asupra dezavantajelor tiparelor rigide și inegale de muncă în gospodărie și de luare a deciziilor — atât pentru copii, cât și pentru femei și bărbați. Adesea, acestea promovează participarea femeilor la luarea deciziilor din gospodărie prin activități care stimulează comunicarea în cuplu despre parentalitate, sarcini domestice și finanțe. Participanții sunt sprijiniți să identifice beneficiile pe care împărțirea acestor responsabilități le poate aduce relației și bunăstării copiilor lor (de exemplu, modul în care împărțirea sarcinilor poate elibera timp pentru a obține venituri sau a petrece timp în familie, sau modul în care luarea deciziilor în comun poate sprijini deciziile parentale și financiare care favorizează copiii).
- **Încurajarea reflecției asupra propriei copilării a participanților.** Programele îi îndeamnă adesea pe participanți să se gândească la modul în care normele de gen au modelat felul în care părinții lor i-au crescut, relațiile lor cu părinții și oportunitățile pe care

le-au primit. Participanții sunt sprijiniți să reflecteze asupra felului în care comportamentele de relaționare și de parentalitate sunt învățate de la vârste fragede — de la părinți, profesori, membri ai comunității și lideri religioși — și, prin urmare, pot fi dezvățate.⁵

Prin astfel de reflecții, participanții sunt încurajați să se gândească la aspectele pozitive și negative ale relațiilor cu părinții lor — și la cum să păstreze pe cele pozitive în relațiile cu propriii copii, renunțând la cele dăunătoare. În acest fel, programele urmăresc să contribuie la ruperea tiparelor intergeneraționale dăunătoare și la înlocuirea lor cu grijă, conexiune și egalitate.

- **Promovarea unei socializări de gen pozitive** pentru a sprijini părinții să crească copii fără stereotipuri de gen. Multe programe îi încurajează pe părinți să-și crească copiii cu aceeași grijă și cu oportunități egale de joacă, învățare și educație, indiferent de sexul sau identitatea de gen.^{8,13,15} Programele încurajează discuții despre cum normele de gen influențează așteptările părinților față de copiii lor și interacțiunile cu aceștia, precum și reflecția asupra modului în care acest lucru le afectează oportunitățile și bunăstarea copiilor. De regulă, programele îi încurajează pe părinți să ia în considerare jucăriile și jocurile pe care le oferă copiilor, să îi implice pe fii în treburile casei alături de fiice și să promoveze educația atât a fetelor, cât și a băieților. Deși acest rezumat se concentrează în principal pe programe care vizează părinții copiilor de vârstă fragedă, programele pentru părinții copiilor mai mari și ai adolescenților includ uneori un accent specific pe prevenirea căsătoriei timpurii și a căsătoriei copiilor sau pe alte aspecte relevante.
- **Promovarea unei relații responsabile cu alcoolul.** Unele programe abordează consumul abuziv de alcool în rândul bărbaților, un factor de risc cunoscut pentru violență.^{8,10} Acestea îi ajută pe participanți să înțeleagă legătura dintre ideile despre masculinitate și consumul (excesiv) de alcool în rândul bărbaților.¹⁶ Bărbații identifică consecințele consumului abuziv de alcool (sau alte substanțe) pentru ei înșiși și pentru familiile lor — cum ar fi efecte negative asupra sănătății, relații deficitare cu partenerii și copiii și gestionarea defectuoasă a finanțelor. Unele programe discută în mod direct consumul de alcool ca un potențial factor declanșator al conflictelor și violenței în relații. Reflecția personală și discuțiile de grup sunt adesea folosite pentru a încuraja participanții să ia măsuri de limitare a consumului de alcool și/sau a efectelor sale negative, inclusiv prin promovarea sprijinului reciproc între participanții la program.
- **Stimularea sprijinului familiei, al grupului de egali și al comunității pentru a permite și sprijini schimbarea comportamentului.** Sprijinul familiei și al egalilor este deosebit de util pentru a atenua eventualele reacții adverse cu care s-ar putea confrunta părinții din partea familiei, prietenilor sau membrilor comunității atunci când adoptă comportamente care contravin normelor de gen și normelor sociale predominante.⁵ Programele sprijină cuplurile în dezvoltarea unor obiective comune și în încurajarea reciprocă pentru a susține schimbările pozitive, inclusiv promovarea sprijinului femeilor pentru o mai mare participare a bărbaților la îngrijirea copiilor și la munca de îngrijire neremunerată. Programele creează, de asemenea, legături între participanți pentru a facilita schimbul de experiențe, oferirea de îndrumare și încurajare pe măsură ce pornesc pe drumul schimbării. Aceste legături îi ajută pe participanți să nu se simtă singuri și le pot spori motivația între sesiuni sau după încheierea unui program. La finalul unui program, se organizează adesea evenimente de grup, de familie sau comunitare pentru a celebra schimbările pozitive ale participanților, iar participanții pot elabora planuri de acțiune individuale, de cuplu sau de familie pentru a menține aceste schimbări după încheierea programului.

Concluzii

Programele de educație parentală transformatoare de gen au prezentat dovezi promițătoare de reducere a VÎC și VÎF, contribuind în același timp la dinamici familiale mai grijulii și echitabile. Deși programele diferă în obiectivele specifice, context și populațiile-țintă, ele împărtășesc adesea principiile comune, caracteristicile de implementare și conținutul sesiunilor descrise în acest rezumat. Aceste elemente comune oferă puncte de intrare pentru practicienii interesați să își adapteze programele existente de educație parentală pentru a lucra în zona intersecționalității dintre VÎC și VÎF.

Următorul rezumat din această serie ([Rezumatul nr. 3](#)) prezintă pașii și considerentele esențiale pentru cei care doresc să adapteze un program existent. Acesta descrie principalele etape și activități pentru adaptarea unui program de educație parentală, bazându-se pe dovezile și lecțiile învățate din programe eficiente de educație parentală transformatoare de gen.

Vă invităm să explorați toate cele patru rezumate din seria noastră:

REZUMAT NR. 1

Programe de educație parentală pentru reducerea violenței împotriva copiilor și a femeilor: De ce este important.

REZUMAT NR. 2

Programe de educație parentală pentru reducerea violenței împotriva copiilor și a femeilor: Cum arată programele transformatoare de gen.

REZUMAT NR. 3

Programe de educație parentală pentru reducerea violenței împotriva copiilor și a femeilor: Cum să adaptați programele pentru a aborda ambele tipuri de violență.

REZUMAT NR. 4

Programe de educație parentală pentru reducerea violenței împotriva copiilor și a femeilor: Cum se măsoară schimbarea.

Resurse recomandate

© UNICEF

[Supporting Parents and Caregivers: Prevention Strategies Deep Dive](#) (curs online), Prevention Collaborative, 2023

[Parenting and Caregiver Support Programmes to Prevent Violence in the Home: Evidence Brief](#), Prevention Collaborative, 2022

[Designing Parenting Programmes for Violence Prevention: A Guidance Note](#), Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), 2020 [Technical Note: Gender-Responsive Parenting](#), UNICEF, 2019

[Promoting Men's Engagement in Early Childhood Development: A Programming and Influencing Package](#), Plan International and Equimundo, 2021

[Nurturing Care and Men's Engagement: Thematic Brief](#), UNICEF și Organizația Mondială a Sănătății, 2022

[Core Elements of Gender-Transformative Fatherhood Programs to Promote Care Equality and Prevent Violence: Results from a Comparative Study of Program P Adaptations in Diverse Settings around the World](#). Equimundo, 2023

Referințe

1. UNICEF Innocenti – Global Office of Research and Foresight, *Prevention Collaborative and Equimundo. Parenting Programmes to Reduce Violence against Children and Women. Why it is important. Brief 1*. UNICEF Innocenti, Florence, 2023. https://prevention-collaborative.org/knowledge_hub/parenting-why-is-it-important/
2. Bacchus, Lorraine J., Manuela Colombini, Isabelle Pearson, Anik Gevers, Heidi Stöckl, and Alessandra C. Guedes (In press). "A Rapid Systematic Review of Effective Interventions That Prevent and/or Respond to Intimate Partner Violence against Women and Child Maltreatment."
3. United Nations Children's Fund (UNICEF). 2020. *Gender Dimensions of Violence against Children and Adolescents*. New York: UNICEF. <https://www.unicef.org/documents/gender-dimensions-violence-against-children-and-adolescents>
4. Interagency Gender Working Group. 2019. *The Gender Integration Continuum (Updated)*. <https://www.igwg.org/about-igwg/#continuum>
5. Swan, Melanie, and Kate Doyle. 2021. *Promoting Men's Engagement in Early Childhood Development: A Programming and Influencing Package*. Surrey, United Kingdom: Plan International and Equimundo. <https://www.equimundo.org/resources/promoting-mens-engagement-in-early-childhood-development-a-programming-and-influencing-package-2/>
6. Doyle, Kate, Melanie Swan, Sheila Manji, Bernadette Daelmans, Margaret Greene, and Saif Chaudhury. 2022. *Nurturing Care and Men's Engagement: Thematic Brief*. World Health Organization and United Nations Children's Fund. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240060067>
7. Jeong, Joshua, Eileen F. Sullivan, and Juliet K. McCann. 2023. "Effectiveness of Father-Inclusive Interventions on Maternal, Paternal, Couples, and Early Child Outcomes in Low- and Middle-Income Countries: A Systematic Review." *Social Science & Medicine* 328: 115971. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2023.115971>
8. World Health Organization (WHO). 2016. *INSPIRE: Seven Strategies for Ending Violence Against Children*. Geneva: World Health Organization. <https://www.who.int/publications/i/item/9789241565356>
9. UN Women and Social Development Direct. 2020. *Child and Adolescent Abuse Prevented, RESPECT: Preventing Violence against Women Strategy Summary*. <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2020/RESPECT-implementation-guide-Strategy-summary-Child-and-adolescent-abuse-prevented-en.pdf>
10. World Health Organization (WHO). 2019. *Respect Women: Preventing Violence against Women*. Geneva: WHO. <https://respect-prevent-vaw.org/>
11. Jeong, Joshua, Eileen F. Sullivan, Juliet K. McCann, Dana C. McCoy, and Aisha K. Yousafzai. 2023. "Implementation Characteristics of Father- Inclusive Interventions in Low- and Middle-Income Countries: A Systematic Review." *Annals of the New York Academy of Sciences* 1520, no. 1: 34–52. <https://doi.org/10.1111/nyas.14941>
12. Alvarez, Francesca. 2021. *2021 Interagency Gender Working Group Plenary Exploring Gender Transformative Approaches: Lessons* Population Reference Bureau. <https://www.igwg.org/2022/03/igwg-2021-plenary-meeting-report/>
13. Landers, Cassie, Francesca Stuer, and Siân Long. 2020. *Designing Parenting Programmes for Violence Prevention: A Guidance Note*. United Nations Children's Fund. <https://www.unicef.org/documents/designing-parenting-programmes-violence-prevention-guidance-note>
14. The Prevention Collaborative. 2019. *Evidence Review: Parenting and Caregiver Support Programmes to Prevent and Respond to Violence in the Home*. <https://prevention-collaborative.org/wp-content/uploads/2019/11/Evidence-Review-Parenting-programmes-lowres-23112019.pdf>
15. United Nations Children's Fund and International Step by Step Association. 2023. *Supporting Families for Gender Transformative Parenting: Challenging the Gender Norms and Inequalities to Create a More Equitable Environment for All Children to Thrive*. https://www.unicef.org/media/134441/file/Gender_Transformative_Parenting_Resource_Modules.pdf
16. Kerr-Wilson, Alice, Andrew Gibbs, E. McAslan Fraser, Leane Ramsoomar, Anna Parke, Hussaind M. A. Khuwaja, and Rachel Jewkes. 2020. *A Rigorous Global Evidence Review of Interventions to Prevent Violence against Women and Girls*. Pretoria: What Works to Prevent Violence against Women and Girls Global Programme. <https://www.preventvawg.org/evidence-hub/rigorous-global-evidence-review-interventions-prevent-violence-against-women-and-girls>

Despre noi

UNICEF lucrează în cele mai dificile locuri din lume pentru a ajunge la copiii și adolescenții cei mai defavorizați și pentru a proteja drepturile fiecărui copil, oriunde s-ar afla. În 190 de țări și teritorii, facem tot ce este necesar pentru a ajuta copiii să supraviețuiască, să se dezvolte și să-și realizeze potențialul, din copilăria timpurie până la adolescență. Și nu renunțăm niciodată.

UNICEF Innocenti - Biroul Mondial de Cercetare și Previziune abordează problemele de cea mai mare importanță pentru copii, atât cele existente, cât și cele emergente. Acesta promovează schimbarea prin cercetare și previziune într-o gamă largă de probleme legate de drepturile copilului, stimulând dezbateri la nivel global și implicând activ tinerii în activitatea sa.

Prevention Collaborative lucrează pentru a reduce violența împotriva femeilor și copiilor acestora prin consolidarea capacității actorilor-cheie de a implementa programe de prevenire eficiente, bazate pe principii feministe și pe învățarea bazată pe dovezi și practică. Răspundem nevoilor specifice ale practicienilor și partenerilor de implementare prin colectarea de dovezi, sprijinirea organizațiilor cu îndrumare adecvată și garantarea utilizării responsabile a fondurilor oferite de donatori.

Equimundo: Centrul pentru masculinități și justiție socială activează la nivel internațional și în SUA din 2011 pentru a implica bărbații și băieții ca aliați ai egalității de gen, a promova o masculinitate sănătoasă și a preveni violența. Equimundo acționează pentru atingerea egalității de gen și a justiției sociale prin transformarea tiparelor intergeneraționale de vătămare și promovarea unor tipare de îngrijire, empatie și responsabilizare în rândul băieților și bărbaților de-a lungul vieții.

pentru fiecare copil, răspunsuri